

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.
Egészévre	12 . . .
Vidékre Negyedévre	5 . . .
Egészévre	20 . . .

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Csapó-ut. Telefon 275

ROSTA.

Tegnap nagy napja volt Amerikának. Valóságos munkaszünetes ünnep, melyen az utolsó napszámos sem tett egyebet, csak — szavazott. Tegnap volt ugyanis az Egyesült Államok elnökének megválasztására hivatott elektorok választása. Két jelölt van az elnöki székre: a republikánusok jelöltje Roosevelt a mostani elnök és a demokraták jelöltje Parker. A korteskedés rendkívül lázas volt, felforgatta az amerikai kedélyeket alaposan.

Tegnap az elnökválasztók megválasztásával eldőlt, ki lesz új elnök. A nép nem szavaz többé; most már csak az elektorok választanak majd decemberben. De ez esupán formalitás. Az elnökválasztás eredménye tegnap megpecsételődött.

Még nem tudjuk e pillanatban, ki lesz az elnök. Minket leginkább az érdekel, hogy az Amerikában élő magyarság csaknem egyértelműen Roosevelt ellen foglalt állást és Parkerre szavazott. Hiába a magyar még Amerikában is szívesen ellenzéki, ha lehet.

* * *

Igazán furcsa, hogy a lármázó magyarok odafent a csodaszép parlamenti palotában azt képzelik, hogy a ház feloszlata esetén a nemzet az ő pártjukra álls nekik ad igazat. Vagyis azt remélik, hogy a nemzet helyeselni fogja a technikai obstrukciót, a tehetségtelen elemek előtérbe tolakodását, a minden alkotó munkát, a törvényhozás igazi hivatását megakadályozó örökös romboló szellemet.

Nagy csalódás lesz ennek a vége!

Mert idekint a nemzet nagy többsége már végkép megeszmörlött attól a megbízhatatlan, sokat beszélő, de semmit sem cselekvő ellenzéki politikától, mely leszerel, felszerel, kitakar, betakar, Isten tudja mit akar.

* * *

Az ellenzék nyíltan hirdeti az obstrukciót. Erre a célra már az ellenzék egy része meg is kötötte a szövetséget. A Kosuth-párt nem lépett be a koalícióba; de szintén obstruál a maga szakállára,

Ebből az alkalomból egyes lapok megint oda dobják a közvéleménybe azt a jelzót, hogy klerikalizmus. Azt állítják, hogy klerikalís koalíció létesült.

Hát ez egyszerűen nem igaz. És teljesen fölösleges az ördögöt ok nélkül mindig a falra festeni és emlegetni.

Mert az már igazán hóbor t, hogy mi-helyt valaki nem olyan politikát követ, a milyen nekünk kedves, az vagy haza áruló vagy klerikalís.

Kár az üres jelszavakkal így dobálózni.

Elég sok a baj és elég kellemetlen a bonyodalom a nélkül is. Különösen a szabadelvűpárt hívei közt teljesen szükségtelen a jelszavak felszínre vetésében az ellenzéki ócska taktikát utánózni!

Leszámolás.

— november 9.

Az ellenzék maga se tagadja, hogy nyílt obstrukciót csinál. De mi ellen? Erre már nem tudna megfelelni. Tehát valaki ellen csinálja. Tisza István gróf miniszterelnök ellen. Mert a házszabályok módosításának tervezetét nem ismeri az ellenzék.

Lehet, hogy a házszabályok tervbe vett reformja olyan jó lesz, hogy az ellenzék is megszavazhatja.

Mert ez volna a legtermészetesebb. Az ilyesmit, a képviselőház belső ügyét, helyes volna békésen, egyértelműen intézni.

Azonban most még csak arról van szó, hogy a házszabályok módosításának kidolgozására, előkészítésére bizottságot küldjön ki a képviselőház. És az ellenzék minden árnyalata együtt és külön-külön máris nyíltan, dühösen obstruál.

Ez annyit jelent, hogy hetekig, hónapokig akarnak beszélni, hozzászólni olyan kérdéshez, melyet még nem ismernek. Vagyis megbénítják, lehetlenné teszik a parlament alkotmányos működését kiszámíthatatlan hosszú időkre.

Ha 100 ellenzéki képviselő obstruál, ez a teljesen meddő, fölösleges, hiábavaló időpocsékolás eltarthat a jövő év tavaszáig.

Ez világos, el nem tagadható szomorú valóság.

A kormány előtt tehát az a súlyos helyzet áll, hogy megint bele sodródik

az ex-lexbe és bármily sürgős javaslatai legyenek, összetett kézzel kénytelen tőrni, hogy agyonbeszéljék, tétlenségre kárhoztassák. — A nemzet megint milliókra menő károkat szenvedhet, az országot ismét válságok fenyegethetik, ez mind mellékes, — a fő a nyílt obstrukció.

De hát ismételjük mi ellen obstruálnak?

Nem jobb-e ily körülmények közt a nyílt obstrukciót nyíltan kivégezni s a nemzet színe előtt nyíltan leszámolni?

Az ellenzék most már nem fog leszerelni, mert ha leszerelne; öngyilkosságot követne el. Hiszen már a multkori nagy ünnepies leszerelés miatt se mer kimenni az ország népe elé. Most tehát folyni fog az obstrukció a végtelenig a józan ész ellenére s az ország kárára.

Ezt fölösleges nyugodtan tőrni.

Valószínű ennél fogva, hogy a leszámolás következik. Tisza István tudja mit cselekszik. A házszabályokat módosítja minden áron. Még pedig pár nap alatt. Aztán feloszlatta a képviselőházat és leszámol az ellenzékkel a nemzet színe előtt.

Hadd oszoljék el végre az a furcsa ostoba babona, melyet az ellenzék terjeszt. Azt állítja ugyanis, hogy az ellenzéki kisebbség: ez az igazi magyar nemzet. Ellenben az óriási szabadelvűpárti többség; az semmi; az nem képviseli a magyar nemzetnek még egy parányi láthatatlan töredékét se.

No hát a babonának legyen vége! Döntse el maga a magyar nemzet: ki képviseli jogosan és illetékesen a magyar nemzetet.

november 9.

Husz évig államtitkár. Nyíri Sándor miniszter, nagy díszszel kívánja ünnepelni Gromon Dezső államtitkárát, a ki e hó 10-én érkezik államtitkársága huszadik évfordulójához. A jubiláris napon maga a honvédelmi miniszter vezeti tisztelegésre a honvédelmi miniszterium katonai és polgári tisztikarát Gromon Dezső elé, a legteljesebb díszben. Aznap este díszlakoma lesz, a melyet ugyan csak a miniszter ad. Arról is ejtenek szót, hogy a jubileum napján Gromon Dezsőt bárói rangon főrendé nevezik ki.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós eszköz a tüdőbetegségeknél, légyszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Emellett étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó izemiat a gyermekek is szeretik. A gyógyszer-árakban üvegenként 4— kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantl céggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

Csapatszemle.

Megkezdődött a boszorkánytánc a képviselőházban. Tárgyalás alá vették Tisza István grófnak a házszabályok revíziójára vonatkozó indítványát. Miután ez a tárgyalás bizonynyal eltart egyideig, ámbár nem oly sokáig, mint az obstruálók hiszik, még elég alkalmunk lesz a gondolatkinövésekkel, fonákságokkal és ferdítésekkel foglalkozni. Jó lesz egyelőre a taktikai sorokat revidiálni, melyekben a csak titkon szövötközött ellenzék mozog. Kossuth Lajos, nemzeti függetlenségünk egyik megalapítója emlékének megóvása végett, nem pedig Kossuth Ferenc eljárásának dicsőítése végett, vegyük fejtegetés alá először a függetlenségi párt ama szárnyának pártállását, mely Kossuth Ferenc névleges főparancsnoksága alatt áll. Ez a jó ur azt vezényli, amit serege legutolsó sorából orditanak neki és az önállóság e nemére oly büszkének látszik lenni, hogy eltekintve a férfiaság egyetlen felpezsdülésétől, mely azonban szintén gyorsan rektifikálva lön, el van határozva ragaszkodni hozzá. Szabályozásra vonatkozólag ez a kedélyes urólépárthatározatot hozatott, mely szerint a kormány törvényjavaslatát a párt teljesen elfogadja.

De mindjárt másnap azt a csodálatos belátást gyakorolta, hogy pártjának ugyanazon törvényjavaslat elvetését ajánlotta. Ezt természetesen azzal indokolta, hogy ő az érvek előtt meghajol; az első napon ugyanis nem volt informálva a törvényjavaslatról, a következő napon meg tényekről, amint azokat a kormány megállapította. Is azt hiszi, hogy ezzel eléggé indokolta nézete gyors megváltoztatását.

Ha ezt összeegyeztethetőnek tartja a saját és a pártja méltóságával, úgy ezek oly dolgok, melyeket a pártnak magával és vezérével kell elintéznie. De állásfoglalását a házszabályok revíziójához mégis szemügyre kell hogy vegyük. Kossuth annak ellenére, hogy a házszabályokat olyanoknak tartja, melyek már rég rászorultak a revízióra, tovább is fenn akarja tartani a botrányok lehetőségét, mert a többség nemzeti kérdésekben nem mutat elég erőt és a felülről jövő nyomással szemben elég ellenállást. Ilyen lázadás a parlamentiek ellen valakitől, aki a parlamentarizmust meg akarja őrizni, még

ritkán fordult elő és azt a felfogást, mely a többségről legalább gyöngeségből hazaárulást tesz föl, egyszerűen elintézhetjük azzal a megjegyzéssel, hogy ha a magyar nép többsége hazaárulókból állt volna, ez a nemzet már rég megszűnt volna létezni és amennyiben akadtak árulók, azok mindig bizonynyal csak a — kisebbségben voltak találhatók.

Talán még undorítóbb az a henevész-párosult gondolatszegénység, melyet a függetlenségi párt Szederkényi szárnya fitogtat. Azok a döröszégek, melyeket itt javasolnak a házszabályrevízió előfeltételeiként, melyek csak az Apponyi-féle javaslatok félreértéséből keletkeztek, tehát idegen birtokból lettek elcsenve, szintén maradjanak egyelőre figyelmen kívül. Elég, ha arra utalunk hogy az a határozati javaslat, melyet ez a párt akar a Házban beterjeszteni, ama tények legegyszerűbb tagadását jelenti, melyek a legújabb időben történtek a magyar alkotmányosságban, hogy azt a valótlanítást találja fel, hogy a mostani többség is fortély és erőszak által jött létre, nem a nemzet akarata által: „az országgyűlés megszűnt a nemzet független szervezete lenni.” Hogy az országgyűlés mért szűnt meg a Bánffy és Széll-kormány végével e szervezett lenni, az egyszerűen az ellenzék által visszaélésre használt házszabályokban van, melyeket éppen most akarnak módosítani.

Az Apponyi vezetése alatt álló pártban azt tartják, hogy a házszabályokkal tovább is ki lehet jönni és csak a mostani kormány befolyása és ereje nem elég hozzá! Hát Apponyi ereje és tekintélye elég volt, mikor ő volt a Ház elnöke, hogy a házszabályokkal kijöjjön és nem az ő elnöksége alatt voltak a legviharosabb jelenetek, melyeket parlamentárizmusunk felmutat? Avagy talán meri Apponyi állítani, hogy e jelenetek csak azért voltak lehetségesek, mert ő türte őket, pártolta s nem akart ellenük fellépni? Értékes vallomás lenne, de tárgyalás még sem enne igaz.

Mert amint a régi házszabályokkal nem lehetett kormányozni, mert Széllnek Apponyival egyetértve meg kellett őket változtatni, ugy nem lehet a mostaniakkal kormányozni, mert bebizonyult, hogy velük nem lehetett fenntartani a parlamenti rendet,

a határozathozás szabadságát, pedig Széll minden párttal a legjobb viszonyban volt és az elnöki székben Apponyi ült. Az eredmény tehát mindenképpen az, hogy a házszabályokat reform alá kell vonni; és az a reform, melyet Tisza István indítványoz, bizonynyal a legenyhébb, mert megóvja a szólásszabadságot a kisebbség számára, de megóvja a határozás szabadságát is a többség számára. És ezért kell a reformot keresztül vinni és keresztül is viszik.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, november 8-án.

Egyre népesebbé válik a ház. A távolabb vidék is bevonul. A folyosó mint a nagy mozgalmak idején hullámzik. A baloldali lyoson a vitarendezők készítik a műsort. E szerint ma Szederkényi Nándor, Csernoeli János és Szalay László beszél.

A jobb folyosón Tisza István gróf diskurálgat hűveivel, kedélyesen, mintha a legnagyobb rend uralkodnék a parlamentben. Majd Gajári Géza kiválik a csoportból és baloldaliak felé halad, a hol a néppárti Buzáth Ferencel évődik.

— Tehát megérkezétek, Franci. Hallom, hogy te kotyvasztottad össze a koalíciót.

Kossuth Ferenc Bánffy Dezsővel konferál, a kiről azt híresztelik, hogy a néppárti — Szederkényi-féle koalícióhoz csatlakozik. Aztán a karzaton itt van Bánffy Dezsőné báróné és erre csakhamar hirtel, hogy Bánffy Dezső báró szintén beszélni akar ma.

Miután Tisza István gróf bevonult a terembe az elnök megnyitotta az ülést.

Elnök: Perczel Dezső.

A jegyzőkönyv hitelesítése után a napirendre tértek át, a házszabályok módosítására vonatkozó indítvány folytatólagos tárgyalására Kubik Béla személyes kérdésben kért szót.

A miniszterelnök tegnapi beszédében ezt a kifejezést használta, szájhősök. Kérdi, kire értette ezt? Aztán azt is mondta, hogy kiirtja a gazokat. Kik ezek a gazok. (Zaj a

A régi judikatarából.

Irta: Zöldi Márton.

Közönséges tinólopást tárgyaltak. A vármegye kormányzó első alispánja volt az elnök, mellette két ülnök foglalt helyet. Jelen volt törvényszerint a járási főszolgabíró első esküdtjével. Ezek is úgy szerepeltek mint szavazóbírák.

A vádlott parasztleány volt. Tagadta a lopást. Nyugodt, biztos hangon, minden hetykeség nélkül mondotta, hogy neki semmi ivadéka nem volt tolvaj.

— Megkövetem a tekintetes törvényszéket, ha idegen tinó ugy kerülne az udvarunkra, akkor is visszahajtanám.

Az elnök, a kormányzó első alispán, fejét rázta.

— Nem használ itt a beszéd Istók, téged láttak a deszkakerítésen átugrani.

— Engem? — kérdezte a vádlott meg-hökkenve.

— Téged ám. A Maján Mátyás házá-nak a kerítésén. Mi járatban lettél volna ott, ha nem lopási szándékkal.

A leány lesütötte a szemét. Ugy festett, mint a tetten ért tolvaj. A kritikus kérdésre nem adott választ. Az elnök még egyszer feltette a kérdést.

— No, Istók, vállalod-e a lopást?

— Nem vállalhatom, megkövetem, alá-san, mert nem tettem.

— Megátalkodott vagy — mondotta az elnök.

A törvényszék visszavonult tanácskozni. Alig tíz perc múlva újra megjelent. Az elnök kihirdette az ítéletet:

— No Pázsit Istók, a törvényszék téged egy esztendőre tartott érdemesnek. Értetted? — Értettem.

— Megnyugszol az ítéletben?

— Megnyugszom.

— Nem appellálsz?

— Nem appellálok.

Az elíteltet lekísérték a vármegyei börtönbe. Már öt hónapig ette a vármegye kosztját, mikor ismét a színédia elé állítják. A kormányzó első alispán erősen csóválta a fejét.

— No Istók, mondotta, baj van. Mégse te loptad a tinót.

— Már ha elvállaltam . . .

— Nem ugy van az, ecsém, hiában vállalod, ha nem loptad. Itt van Maján Mátyás, azt vallotta, hogy ő lopta a tinót.

A leány egyett rántott a vállán.

— Rosszul mondja Maján Mátyás, mégis én loptam.

Behívták Maján Mátyást. Tömzsi veres orru paraszt volt, lelógó furesa bajusszal. Sunyi tekintettel nézett körül, aztán az elnök kérdésére így felelt:

— A tinó erányában megmondom én az igazat. A bizony ugy esett, hogy én loptam. A kisasszony-napjára forduló éjszakán hajtottam el a Bazsaly Miklós tekintetes ur kis tanyájáról.

— És Pázsit Istók nem tudott róla? kérdezte az elnök.

— Tudta, ha tudta.

— Egyenesebben beszéljen kend! Fördméd rá az elnök.

— Hát ugy volt az, megkövetem alá-san, hogy az Istóknak az én leányom a

mátkája. Ugy egyeztek meg, hogy most farsangra megtartják a lakodalmat. — Meg is tartották volna, ha az a tinó nem kerül az utba.

— A tinó? kérdezte az elnök.

— Igen könyörgöm, a tinó. Az Estók, mikor behozták a pandurok, megüzente nekem, hogyha nem adnak érte többet, mint egy esztendőt, hát akkor vállalja. Vállalta is. De nekem otthon nem volt békeségem a lányomtól kivált most, hogy a farsang beállott. A feleségem kikottyantotta, hogy Estók nem ludas a tinóban. Attól kezdve nem volt maradásom a lányomtól. Tegnapi aztán bejöttem s megmondtam az igazat. Hadd menjen Estók Isten hírével, én meg itt maradok.

A kormányzó első alispán Istókhöz fordult:

— Igy volt-e fiam, a hogy a Maján Mátyás mondja?

— Nem ugy volt — hangzott a határozott válasz.

— Hát hogy volt?

— Ugy, hogy én loptam a tinót.

— Dehát akkor miért vállalná Maján Mátyás?

— Mert azt akarja, hogy elvegyem a lányát.

— És te nem akarsz elvenni? — kérdezte az elnök.

— Nem én.

— Miért?

— Mert tolvajfamiljából való.

— Hát azt nem tudtad előbb?

— Nem.

— Mióta tudod?

baloldalon.) Itt ezen az oldalon ilyenek nincsenek.

Rákosi Viktor: Ilyeneket bizony nem illik mondani. Generálisok gorombáskodnak és nem káplárok. (Zaj a jobboldalon.)

Perczel Dezső: Rákosi Viktor képviselő urat figyelmeztetem, hogy a tanácskozás rendjét ne zavarja.

Rákosi Viktor: Kikérem magamnak. Nem vagyok soros jegyző! (Zaj.)

Perczel Dezső: Rákosi képviselő urat rendreutasítom. Ugylátszik, hogy a képviselő ur itt felcseréli a szerepeit. (Zaj a baloldalon.)

Tóth János: Az elnök urnak ilyen megjegyzésekre nincsen joga.

Tisza István gróf miniszterelnök: A mi a szájhősök kifejezését illeti, nem tehetek róla, hogy valaki magára veszi. — Gazokat nem mondtam, hanem kijelentettem azt, hogy a giz-gazt ki kell irtani. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Rákosi Viktor személyes kérdésben beszélt és kijelentette, hogy az elnöknek nincsen joga megintéseit kommentárral kíséni. Egyébként kérde, hogyan érti Perczel megjegyzéseit.

Perczel Dezső: Ugy, hogy a képviselő ur felcseréli szerepeit és mint humorista szeret bemutatkozni. (Zaj a baloldalon.)

Rákosi Viktor: Ahhoz, hogy én a drámát e vagy a humort kultiválom, az elnök urnak köze nincsen. Egyébként, ha sokáig tartanak ezek a politikai állapotok, hát bizony elveszti humorát.

Perczel Dezső: Megintettem azért, mert nem engedhetem, hogy az elnöki tekintélyt kifigurázza.

Kubik Béla: A miniszterelnök kijelentését, hogy giz-gazt értett tudomásul veszi. A szájhősök magyarázatát azonban nem. Ha férfi és nem vénasszony, akkor kijelentheti, kire értette a szájhősök kifejezést. Egyébként, ha a tudoldalról szemtelenkednek, az elnök nem inti őket rendre. (Zaj jobbról.)

Tisza István gróf: Kérem, tisztelt Ház! Én mindenféle egyéni kérdést eddig is elvégeztem, ezután is elvégzek, ezt tudja, a ki engem ismer és tudja azt is, hogy az ily

dolgokat valami tragikusan nem fogom fel, nem is keresem, de ki sem térek előlük. Itt a Ház színe előtt semmiféle spanyol lovagi játéknak helye nincs (Taps a jobb oldalon).

Gajári Géza: E mögött a támadás mögött Polonyi Géza áll!

Polonyi Géza: En?

Gajári Géza: Igen. Álljon fel és magacináljon ilyet. (Nagy zaj.)

Polonyi Géza: Nem tudom mit akar Gajári ur, szavaiból csak annyit értettem, álljak fel. Hát felállok, mivel szolgálhatok?

Gajári Géza: Felszólításomat úgy értetem, hogy Polonyi ur nem szokott maga személyeskedni, hanem személyeskedésekkel másokat szokott megbizni.

Polonyi Géza: Ha ebben van valami sértés, akkor ez csak Kubik Bélára vonatkozik.

Gajári Géza: A legkevésbé sem.

Polonyi Géza: Nékem arról, hogy Kubik fel akar szólalni, tudomásom sem volt.

Gajári Géza: Az már más!

Polonyi Géza: Az urak heccet csinálnak abból, hogy teljesen alaptalanul gyanúsítják az embert.

Leszkay Gyula: A mandátumért kiabálnak!

Kubik Béla: Miután ma csak én szóltam fel, Gajári ur megjegyzése csak reám vonatkozhatik. Válaszom csak az, hogy én eszköz senki kezében nem vagyok.

Gajári Géza azt hiszi, hogy joggal föltételezte az összebeszélést, mert Kubik felszólalása előtt Polonyival beszélt.

A Ház ezután rátért a napirendre.

Szederkényi Nándor beszélt ezután az indítványhoz. Szemére veti a miniszterelnöknek, hogy gorombáskodik. Abból a székbl ez nem való, mert itt a miniszterelnök egyszerűen a királyt képviseli. Aztán nem járja, hogy itt giz-gazról beszél. Ez a választók megvetése is, a kik nem küldenek ide giz-gazt. (Helyeslés a baloldalon) Majd a tárgyra tért. Ellenindítványt terjeszt be, a melyben a parlamenti reformot sürgeti. Angol példákat idéz a revízió ellen, majd szünetet kért, a mely után folytatta beszédét.

Szederkényi Nándor után Csernoch beszélt a revízió ellen, az ülés végéig. A vitát holnap folytatják.

— A tinó óta.

Az elnök mosolyogva rázta fejét.

— Ejnye Istók, zavaros a te beszéded. Hiszen azt mondd, hogy nem Maján Mátyás hanem te loptad a tinót.

— Ugy is van.

— Hát akkor hogy lenne Maján Mátyás lánya tolvajfamiából való.

A legény észrevette, hogy elszólta magát. Bambán nézett maga elé.

Az elnök szigorú hangon tette fel a kérdést.

— Hát mi lesz? Beszéljete, ki a tolvaj?

Maján Mátyás és Istók egyszerre moudták:

— Én vagyok.

Aztán szembe álltak egymással. Először Mátyás szólalt meg:

— Ne vállalj fiam, ha nem tetted.

Istók mogorván förmedt partnerére:

— Ne ártsa magát kigyelmed az én dologomba. Eligazítom én magam is.

Jó félóra hosszat faggatta őket az elnök, de nem tudott dülőre jutni. Mind a kettő csökönyösen állotta, hogy ő a tolvaj.

A törvényszék visszavonult itélni. — Hosszasan folyt a tanácskozás. — Mindenki azon a nézetten volt, hogy Maján Mátyás a tolvaj. De kézzel fogható bizonyíték ő ellene se volt. Csak az önbeismerés.

— Igen mondotta az elnök a tanácskozó teremben, de a Maján Mátyás önbeismerésével szemben ott van Pázsit Istók önbe-

ismerése. Egyik olyan, mint a másik. — Ténytanu nincsen. Mit tegyünk?

A rangban idősebb táblabíró előadta véleményét:

— Nekünk, tekintetes törvényszék, jogszokásunk szerint kétes esetekben az enyhébb felfogás fele kell hajolnunk. Ha Maján Mátyást tesszük meg tolvajnak, egy esztendőtt kell ráronni, míg ha Pázsit Istók marad, annak csak két hónapot kell leülni. Maradjon a legény.

A törvényszék elfogadta a táblabíró ajánlatát. Az elnök kihirdette az ítéletet. — Csak úgy pongyolán, de értelmesen, ahogy akkor szokás volt.

— No Istók fiam, meghagytuk a kedvedet. Itt maradsz, te szenvedsz tovább a tinóért. Megnyugszol?

— Meg.

— Nem apellálsz?

— Nem.

— Az ítélet jogerős. Kend Maján Mátyás, mehet Isten hírével.

Maján Mátyás erősen vakarta a füle tövét.

— No hiszen, lesz ne mulass otthon. Nem merek a lányom elé kerülni.

Istók odaszólt hozzá:

— Csak menjen bátran haza kigyelmed, mondja meg a Sárinak, hogy ujkenyérre megtartjuk a lakodalmat.

— Hát mégis elveszed? — kérdezte az elnök.

— El hát — mondotta az Istók — már én is tolvaj vagyok a vármegye jóvoltából.

Egyház és iskola.

Az érettségi vizsgálat reformja. Az érettségi vizsgálat kérdése egyike a legtöbbször megvitatott kérdéseknek; de egyike azoknak is, amelyeket a nagyközönség általában sehogysem képes tárgyilagosan megítélni. Az érettségiben még mindig torturát látnak minálunk. Holott nem az. Aki fél tőle, az nem is való arra, hogy megszerezze az érettségi bizonyítványt. Végre is, tudni kell. Az országos közoktatásügyi tanács most elkészítette az érettségi vizsgálatok reformjáról szóló javaslatát, melyet az alábbiakban ismertetünk: A Közoktatási Tanács az érettségi vizsgálat intézményének további fennmaradását elvileg szükségesnek mondja; megszüntetését, vagy színvonala leszállítását közmívelődésünk érdekében ellenezi. Valamelyes visszatérés látszik ugyan benne a legrégibb szabályzathoz, amennyiben a gimnáziumi tanulót görögből és németből, a reáliskolait pedig franciából is szóbeli vizsgálatra állítja, de könnyít rajtunk azzal, hogy e tárgyakból az írásbelit végleg mellőzni kívánja. A magyar irodalmi földat kitűzésében a reform az volna, hogy annak tárgya nem úgy mint eddig, háromféle is, — hanem csupán egy volna és pedig a magyar irodalom köréből. A reáliskolai német írásbeli: szabad dolgozat, melynek csak témáját jelölik ki. Az írásbeli vizsgálatok egyforma jelentőségűek. A szóbelitől a vizsgáló-bizottság csak akkor utasíthatja vissza a tanulót, ha mind a három, vagy két írásbelije elégtelen. A szóbeli érettségi vizsgálat tárgyai a gimnáziumban: 1. A magyar nyelv és irodalom. 2. Latin nyelv és irodalom. 3. Görög nyelv és irodalom. Görögpótló-folyamon: a tantervben megszabott görög írók tartalmi ismerete s tájékozottság a görög irodalom és művelődés főbb jelenségeiben. 4. Német nyelv és irodalom. 5. Magyarország története. 6. Matematika. 7. Fizika. A reáliskola szóbeli érettségije a gimnáziumival ott, ahol a tárgyak közösek, teljesen megegyez, ezeken kívül szóbelije lesz, mint fontosabb már említettük, a francia nyelv és irodalomnak. A vizsgálat keretéből kirekesztendők az aprólékos részletek, a lekszikális adatok, kevésbé fontos évszámok, ritkán előforduló tételek és szabályok. Más szóval, vége a sok helyütt divó lecke-recitálásnak, biográfiák és képletsorok lélekzetvétel nélkül való elfújásának.

Sport.

Ertesítés. A debreceni vadásztársulat a következőkről értesíti tagjait: Ezen vadászati idény alatt három hajtóvadászat tartatik és pedig: A Savósguton 1904 év november hó 13-án indulás reggel 8 órakor a Savósguti erdő csöszháztól. Ez alkalommal a hajtásba jövő őzek lelőhetők. — A második hajtóvadászat 1904 évi december hó 13-án tartatik a Nagyerdőn indulás reggel 8 órakor a nagyerdői fürdő háztól. — A nagyerdőben hajtásba jövő őzek közül csakis az őzök lelőhetők. — A harmadik hajtóvadászat 1905 évi január hó 28-án reggel 8 órai indulással a Ludasi csárdától lesz. A hajtó vadászat rendezésére Gerőcz József ur kértett fel a ki megbizatik minden hajtóvadászat-hoz 100—100 hajtót felfogadni. — Az 1904—5 évi vadászati idényre mint vadkanra a Diószegi uttól a a monostor-pályi utig terjedő erdő rész jelöltetett ki. — A közgyűlés határozat alapján az 1904—5 évi vadászidényre a tagsági díj 40 koronába állapotott meg. — A vidéki tagok becses figyelme újjól fog felhívatik a házi szabályok II-ik pontjára, melyszerint vadászatra vendéget nem hivatnak.

Napi hírek.

Jegyzők a miniszterelnöknél.

A községi és körjegyzők országos egyesülete szeptember 24-iki közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel az egyesület disztagjává választotta gróf Tisza István miniszterelnököt. Az erről szóló díszes oklevelet ma nyújtotta át neki a jegyzők küldöttsége. Kuncze Imre elnök köszönetet mondott a miniszterelnöknek a fizetésrendezésért és reményét fejezte ki, hogy sikerrel meg fogják oldani a jegyzők közjogi helyzetének rendezését, a fegyelmi eljárás reformját és a nyugdíjügyet. — A miniszterelnök válaszában biztosította a küldöttséget, hogy ama kevés kellemes dolog közt, a melylyel jelenlegi felelősségteljes állása jár, a legkellemesebbek egyike a visszaemlékezés arra, hogy a jegyzői kar fizetésének rendezésével szolgálatot tehetett a közügynek. — Hangsúlyozza a jegyzői kar hivatásának fontosságát és épp azért szükségesnek tartja, hogy szigorú mértéket állítsanak fel a jegyzői kötelességteljesítés tekintetében, de aztán meg is kell adni a jegyzőknek minden téren a kellő megbecsülést és elégtételt. Ennek a szempontnak teljes mértékben érvényesülni kell a közigazgatás szerves reformja alkalmával, akkor lesz itt igazán az alkalom, hogy a jegyzői állásból oly tisztviselői állás domborodjék ki, hogy a mai helyzet sok minden anomáliáján segítve legyen. Addig is lesz alkalma ezt a feltogást és ezt az érzébet belevinni az életbe és az életben tanusítani is. A jegyzők lelkesen megéljenek a miniszterelnököt.

— **Fertőző betegség** pusztít Debrecenben néhány hét óta és különösen a kisdédek közül szedi áldozatait. Tegnap is 8 torokgyík, 1 vörheny és egy hagymáz megbetegedést jelentett be a hatósági orvos a főkapitányságnak.

— **Esik, esik, szép csendesesen.** Az egy-két deres éjszaka és hűvös nappal után most ismét enyhe esős idő következett. — Mintha csak újra tavaszodnék, langyos meleg eső esik. Tegnap és tegnapelőtt az előkeresett téli kabátok még bizonytalan időre ismét pihenőre tértek. A nyári korzó, a mi utcai korzónk eleven, pezsgő volt. Még reménykedünk, esábit az őszi mosolygó nap-sugár, szemléljük a falevelek hullását, a természet lassu hervadását. Közbe esik, esik, szép csendesesen esik.

— **Dienes Márton Budapesten.** Tegnapelőtt egy hír lepte meg a vitatkozástól felhevült képviselőket: Dienes Márton a volt lapszerkesztő, Budapesten van. A hírt a legnagyobb kétkedéssel fogadták, mivel Dienesről mindenki tudja, hogy csalásért és váltóhamisításért körözik s a rendőrség airtai tárva-nyitva vannak számára, hogy bármely pillanatban befogadják. Mint fővárosi tudósítónk írja: Dienes Márton csakugyan Budapesten van. Hogy mi hozta őt vissza Amerikából, nem tudjuk, de arról határozott tudomásunk van, hogy Dienes Márton egy-két előkelő állásu egyéntől biztosítékot kapott arra nézve, hogy nem fogják letartóztatni. Egy budapesti újságíró Dienes Mártonnal az éj folyamán beszélgetett. Arra a kérdésére, hogy miért jött vissza Budapestre, mikor itt minden pillanatban ki van téve az elfogatás veszélyének, mosolygott és azt mondta, hogy a letartóztatástól nem kell félnie, mert itthon létéről senki sem tud. — Különben az éj folyamán Dienes Mártont mások is látták. Dienes Márton még három napig szándékozik Budapesten maradni.

— **Az alsónyirvidéki társulat közgyűlése.** Az alsónyirvidéki vízlecsapoló társulat e hó 11-én, a városháza nagytermében választmányi ülést tart. A társulat

másnap 12-én d. e. 9 órakor ugyancsak a városháza nagytermében közgyűlést tart.

— **Gólya a fogházban.** Mult hó 31-én Rostás Sári cigány leányt csavargásért 30 napi elzárásra ítélte a rendőrség és azóta fogva is tartotta. Azonban a büntetés leülését félbe kellett szakítani Rostás Sárinak, mert az elmúlt éjjel egy egészséges leány purdénak adott életet és be kellett szállítani a baba kőpöbe. A keresztapa akarva-nemakarva Nagy Pál foglyár lett, aki a születést az anyakönyvi hivatalnál bejelentette. Kérdés most már, hogy a rendőrség beszámítja-e Rostás Sárinak a kórágyon töltött napokat a büntetésbe?

— **A juhtartó gazdák figyelmébe.** A városi tanács a gazdasági bizottság véleményével egyezőleg elhatározza, hogy a Hortobágnak az Árkus folyón tuli részét az u. n. sertés földet az 1905 év január hó végéig kivételesen és minden innen a jövőre való következtetés nélkül juh legeltetésre kiadja és pedig darabonként 20 fillér legelő bér fizetése mellett kimondja azonban hogy az így felszabadított területre kizárólag csak debreceni lakosoknak azon juhai mehetnek, melyek a nyár folyamán ott legeltek, idegeneknek a legeltetés semmi szín alatt meg nem engedtetvén. Ezen kívül célszerűségi szempontokból juh legeltetésre engedélyeztetik még a régebben a szüz gulya legeltetésére használt föld is mintegy egyezer hold, erre nézve azonban kimondatik, hogy oda legfellebb egyezer darab juh bocsátható be, és pedig azon feltétel alatt, hogy itt a legeltetés csupán a földnek javítása szempontjából engedélyeztetvén ezen a területen a tulajdonosok juhait a mátai biztos által kijelölendő területen tartoznak meghálatni s egyebekben is szorososan a mátai biztos utasítása szerint eljárni. A legeltetésre kijelölt terület határait különbenni mezőrendőri kihágás terhe alatt átlépni nem szabad, s ezen tilalom megtartásáért az illető juhtartó gazdák személyesen felelőssé tétetnek és pedig azon megjegyzéssel, hogy a tilalmas területen minden egyes darab juhért 2 az az Kettőkorona büntetés pénz fog rajtuk behajtatni. Utasítatik a számvévi hivatal, hogy a hajtó cédulákat a legelőbérnek előleges lefizetése mellett szokásos módon adja ki. A legelőre való behajtás csupán a hajtó cédulának a mátai biztos hivatalnái felmutatása után engedtetik meg.

— **Botrány egy szakgyűlésen.** A famunkások szakegylete vasárnap gyűlést tartott, melyen a budapesti felosztott asztalos szakegylet ügyét ekarták megvitatni. A polgármester erre meg is adta az engedélyt. S talán nem történt volna semmi, ha a famunkások tiszteletben tartják a belügyminiszter azon intézkedését, hogy szakgyűlésen csakis szakmunkás szállhat fel. Am a vasárnapi ülésen felállott szónoklásra Makai István kőmíves segéd, akitől a miniszteri rendelet értelmében az ügyeletesként jelen volt Vetésy Béla rendőrfogalmazó megvonta a szót. Leírhatatlan zugás támadt erre és a tömeg oly fenyegetőleg viselkedett, hogy a gyűlést a rendőröknek kellett szétosztlatni, akik egyuttal az ott meg nem engedett módon árusított „Népszava című szocialista újságot elkobozták.

— **Nyilatkozat.** A következő sorok közzétételére kértek fel bennünket: Folyó hó 7-én délben Szalai Mária két éves gyermek a ki egynappal előbb súlyos diphtériás torok és gége gyík tüneteivel hoztak szülei a közkórház ragályos osztályára hirtelen elhalt. A városban az a hír van elterjedve, hogy a gyermek a kórházi hanyag kezelésnek esett áldozatul. Nehogy ez a hír nagyitva és elferdítve még jobban lábra kapjon, s a

közokórház jó hírnevén esorbát ejtsen, szükségesnek találok a tényállást úgy a hogy történt a nyilvánosság elé bocsátani. — Szalai Mária már behozatalakor annyira fuladt, hogy azonnal intubálni, gőzöltetni és beoltani kellett. Mindennek dacára csak mulékony javulást tudunk nála elérni, mert a folyamat a gégeben lejjebb, sőt már tegnap a hörgőkre is áterjedt, úgy hogy a reggeli látogatáskor a kis beteg állapotát reménytelennek kellett kinyilatkoztatnunk. — Még egy kísérletet tettünk meg mentésére, a másik társával újra gőzölés alá vettük, meghagyván az ápolónénak, hogy szorgosan ügyeljen reájuk. Ő azonban ott hagyta őket, s csak a betegekre bizta a gyermekekre való felügyeletet, s hogy az ágyról le ne essenek legurtnizta őket. Szalai Mária halála e közben állott elő, oly hirtelen, hogy még a gyermek 5 perccel előtte pálinkát kért a reá felügyelő leánytól, s az oda siető ügyeletes orvos Dr. Halász már csak a halált konstataálhatta. A másik gyermek Csapó István még él. A hirtelen halál oka, a betegség következtében beállott szivhüvés volt, a mely ezen betegségnél rögtön áll elő, úgy hogy a torokgyíkos gyermekek 70 százaléka a szivhüvés következtében pusztul el. — A hagyag ápolónő állásától azonnal megfosztatott, az eset pedig további eljárás végett a királyi ügyészségnek bejelentetett. — Debrecen, 1904. november 8-án. Dr. Ujfalussy József kir. tan. igazgató.

— **Szervező bizottsági ülés.** Tegnap délután a szervező bizottság Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt végleg letárgyalta a városi szervezeti szabályzatok utolsó részét is. Az ügy előadója Vecsey Imre főjegyző volt. A bizottság kimondta, hogy a város külterületére kiküldött tisztviselőknak csak fél napdíj jár akkor, ha dolgukat hat órán belül végzik, ha kiküldetésük hat órán túl terjed, akkor egész napdíjat élveznek. A bizottság javasolja továbbá a tanácsnak, hogy az erdőmesternek, gazdasági tanácsnoknak, mezőrendőr kapitánynak és a városgazdának évi napdíj átalány állapotassék meg, mert ezek hivataluknál fogva nagyon sokszor vannak kiküldetésben. Végül a napdíjak összegét emelte fel a bizottság. A polgármester 10 koronáját 16 koronára, a főjegyző főkapitány, tanácsnokok és bizottsági tagok 8 koronáját 10 koronára, aljegyző, alügyész, tisztviselők napdíjait 6 koronára, segéd és kezelő személyzetét 5 koronára, a szolgálatszámolyzat napdíja pedig 2 koronában állapított meg, mely napdíjak Budapestre való küldetésekor kétszeresen számítottak. Elhatározta végül a bizottság, hogy nemcsak a polgármester használhat I. osztályú vasuti kocsit utazásakor, hanem a 10 korona napdíjjal javadalmazott tisztviselők és bizottsági tagok is. Ezután a főispán megköszönte a megjelentek szives közreműködését és az ülést bezárta.

— **Tanoncok képzettsége.** A debreceni ipartársulat esztergályos, fésűs, keses, könyvkötő és kesztyűs szakosztálya tegnap ülést tartott a már ismertetett tanonc kérdésben. A szakosztály elhatározta, hogy az eddigi rendszer mellett marad, mely szerint: esztergályos, fésűs és keses tanonc csak az lehet, aki 13-ik életévét betöltötte és legalább 4 elemi iskolát végzett. A tanonc időt ezek számára 4 évben állapították meg a két közép iskolát végzettek számára három évben állapították meg. Könyvkötő és kesztyűs tanonc pedig csak az lehet, aki legalább 5 elemi osztályt végzett és a 12-ik életévét betöltötte. Ezen két szakmánál a tanonc év ugyancsak 4 év.

x **Passepartouk** méretek szerint, mélyített kivágott vagy díszes minőségben Antalhy-nál készülnek. (Város-házzal szemben.)

— **A tolvaj játszótárs.** Braum Árminné Csapó utca 47 sz. a. lakos tegnap panaszt emelt Tóth Eszter 13 éves leány ellen, a ki 8 hónapos leány gyermeke füléből egy pár 6 koronát érő fülbevalót klopott. Tóth Eszter, Braumné házához bejáratos volt, mint gyermekeinek játszótársa.

— **Iparosok társasvacsorája.** A társas vacsora rendezése tegnap délután ülést tartott, melyben azt a határozatot hozta, hogy a november 13-án megtartandó vacsorára szóló jegyek csütörtök estig válthatók meg az Ipartestületben, mert ott a színhe-lyen már nem adnak ki jegyeket.

— **Mogyoróssy Ferenc jubileuma.** Mogyoróssy Ferenc dohánybevaltó hivatali felügyelő 25 éves szolgálati jubileuma alkalmából, tisztelői tegnap este az Arany Bika kistermében bankettet rendeztek. A vendégek között a jubiléumon és neje-n kívül ott láttuk még: Wolafka Nándor dr. vál. püspököt, Domahidy Istvánt, Puskás Károly dohánygyári igazgatót, Hadházy Imre aligazgatót, Faulhaber Oszkár, Céh István, Killer Nándor tisztartókat, Ujvári István, Bruckner Imre, Stark Dezső, Farkas Géza, Molnár László dohánygyári tisztviselőket, Poroszlay Gyula, Gál Károly pénzügyi tisztviselőket. A dohány termelők Bay Sándor, Klobusitzky Géza, Kenyeres Károly, Szöllősy Ferenc, Kövesdy Bilkei Imre, Jablonczay Kálmán, Hidvéger testvérek, Begel Dániel stb. által képviseltették magukat. Az első felköszöntőt Dr. Wolafka Nándor v. püspök mondta a királynak. Utána a tisztek egész légiója következett. A jubiléumst Domahidy István — főispánunk atyja — köszöntötte fel és magas röptü beszédben méltatta Mogyoróssy hervadhatlan érdemeit. A jó kedvű társaság sokáig maradt még együtt.

— **Megszökött hetes.** Ne tessék azt gondolni, hogy a makk hetes szökött meg. Dehogy. Sokkal bünösebb hetes oldott kereket; Vályi Lajos, aki Kántor István hadházi utca 21 sz. a. lakosnál szolgált. Tegnap délután a gazda 55 koronát adott át hetesének azon megbizással, hogy egy hordó pálinkát és egy zsák sőt hozzon. Mikor Vályi az utcára ért elfelejtett gondját, sőt, pálinkát, és a pénzzel elszökött. A rendőrség keresi a sikkasztó hetest.

— **Tolvajlások.** Neuhauser Lajosné Késes-utca 8 szám alatti lakos udvarából ismeretlen tettes egy csomó kiakasztott nő ruhaneműt lopott el 19 korona értékben. — Jambor Miklós Arany János utca 29 sz. a. levő istállójából valaki 17 korona értékű szerszámot lopott. — A rendőrség keresi a tetteseket.

— **x Zsebtolvaj.** A napokban Budapesten az Erzsébet-körut 19 szám alatt levő Kiss-féle bankház előtt a járókelők csoportba verődve nézegették a kirakatokban kiállított nyeremény-eredményeket, amidőn egy elegánsan öltözött idősebb ur az órája után nyult és nem csekély ijedtségére csak az üres zsebt tapogathatta, mert óráját láncostul együtt ügyesen ellopták. Gépiesen szemlélte tovább a nyeremény jegyzékeket és örömeiben hangosan felkiáltott: elloptott órájáért ugyanis gazdag kárpótlást talált egy nagyobb nyereménnyel kihuzott osztályorsójegyében. Határtalan örömeiben az öreg ur meg is feledkezett az óráról és a közelben levő egyfogatu csakhamar hazavitte az egy arany órával szegényebb, de néhány ezer koronával gazdagabb öreg urat.

— **x Tüdőbajok gyógyítását** kezdő stádiumban idezi elő a kiváló orvosok által ajánlott *Sirolin*. Előrehaladott esetekben is meglepő javulást eredményez. A *Sirolin* kellemes szaga és jó íze miatt felnőttek és gyermekek által szívesen vétetik. Nem kellemetlenkedik a gyomornak, mint a Creosott és annak preparátumai, ellenkezéleg, már rövid használat után javul ez étvágy és emésztés.

— **x LETZTER JÓZSEF** fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratajánál levő ki-rakatban.

Rövid használat után nélkülözhetetlen
Igen alkalmas utazásoknál.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.
Bizonyítvány kelt Bécsben 1887. jul 30-án

Szaga
Kalodont

nélkülözhetetlen
fogtisztító szer.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fenntartásánál nem nélkülözhető fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrihatók el az által. Ennél sikeresebbnek bizonyult a „Kalodont“ mely az antiszeptikus hatása a fogaknál szükséges mechatisztítással kitűnően egyesíti.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szerdán, Casanova operett.
Csütörtök, Bob herceg operett.
Péntek, Bánk bán Szomorujáték.
Szombat, Fölösleges férjek vigjáték.
Vasárnap, d. u. Eleven ördög operett, este először Vén leányok vigjáték.

* **Aranyvirág.** Huszka-Martos bájos zenéjü operettjére ma ismét szépen megtelt a színház nézőtere. Különös melegség áradt szét tegnap este a közönségen. Azok, akik máskor fásultan, unalmasan nézik a legszebb színműveket és drámákat, tegnap mosolyogva, tapssal fogadtak majdnem minden egyes énekszámot. Kitűnő estéje volt tegnap *Rózsa* Lilinek, aki keeses táncával, határtalan pajzánosságával és diskkrét játékával valóssággal elragadta a közönséget, úgy hogy egyes dalait és táncait háromszor is megisméltették. Igazi subrett, a mai modern értelemben, nem baj, ha rekedt a hangja, csak a lábai fel ne mondják a szolgálatot és nem is mondták fel. *Mezei* Andor már nem győzi hanggal a nagyobb énekes pártikat, kisebb bariton szerepekben még türhető. A rendezés és az előadás is egyike volt a jobbaknak. (b.)

TAVIRATOK.

Japán-orosz háboru.

London, november 8. A Daily Telegraph jelenti Csifuból: A japánok rendkívül bátor hegyi támadásaik dacára sem tudták bevenni Port-Arthurt. A támadások igen sok veszteséggel jártak. Erlungsan arevonala mögött az oroszoknak régi és új ütégállásaik vannak nehéz ágyukkal, amelyekre vissza tudnak vonulni anélkül, hogy elvesztenék az uralmat a belső védelmi vonal felett. A míg az oroszok birják Erlungsan, a japánoknak lehetlenség bevenniök Port-Arthurt.

London, november 8. A „Daily Mail“ jelenti Csifuból: Egy Mandzsúországból Koreába érkezett európai mérnök közli, hogy az antung-liaojang-föngvancsöni vonal alsó építménye készen van. Az anyagot az Antungtól délre lévő vidékről szállították. A mérnök még azt beszéli, hogy Hanghamban 4000 orosz áll. E hely egyik része meg van erősítve és összeköttetésben áll Vladivosz-tokkal. A mérnök azt mondja, hogy a japánok téli ruházata nem elégséges.

London, november 8. Néhány lap jelenti Csifuból, hogy az oroszok ezután is úgy, mint eddig, a kínai vásárról kapnak élelmiszereket. — A japán csapat szállítások Dalnin át folyton tartanak. A japánok hír szerint elfoglalták a város uralta Kiluacsant.

Jakuck, november 8. (Az orosz távirati ügynökség jelentése.) A Kamcsatkából Japánba való halkivitel mintegy 30.000 tonnát tesz ki. Jelenleg nincsen szállítás, mert a japánok juliusi betörési szándéka nem sikerült. Valószínűleg nagy halhiány áll be Japánban, a mi rossz következményekkel jár a lakosságra nézve, mert a rizsen kívül a hal a japánok főledele.

London, nov. 8. Csifui távirat jelenti, hogy Port-Arthur ellen csaknem szüntelenül folyik a bombázás. Ugy a japánok, mint az oroszok már csak nagy hajóágyukból lövöldöznek. A gyalogsági támadások teljesen megszűntek, csupán a tüzerek működnek az erődök ellen. Az oroszok hajóikat leszerelték és az erődökbe vontatták. Ma már csak három erőd és a Tigris félsziget van az oroszok birtokában.

Pétervár, november 8. Mukdenből jelenti, hogy talán ma már megkezdődött a döntőcsata. Négy nap óta előcsatározások folynak és két nap óta a középrieszen erős összeütközések folynak az előőrsök között. A tüzérseg harcra már megkezdődött. előkészítve a gyalogságvak a harcot. A gyalogság harcra két nap előtt nem igen várható.

Konstantinápoly, november 8. A Boszporuson most minden nap mennek át orosz hajók. Ma a Vorones nevű cirkálóhajó vo-nult át.

Port-Arthurt bevették.

Budapest, nov. 8. Bécsi és Budapesti tőzsdén ma délután hire járt, hogy a japánok bevették Port-Arthur belső erősségeit is és hogy a hír Tokióban leirhatatlan lelkesedést keltett. A hirt eddig még hivatalosan nem erősítették meg.

London, nov. 8. Ide érkezett Port-Arturi hírek csak szombatig terjednek, hogy azóta mi történt senki sem tudja.

Orosz-Angol egyezség.

London, nov. 8. Littleton gyarmatügyi államtitkár tegnap Leamingtonban tartott beszédében szóvá tette a helyzetet és kijelentette, hogy nem autentikus az északtengeri eseményre vonatkozólag létrejött orosz-angol egyezségnek néhány laptól közölt szövege. Ajánlatos az itélettel várni, míg a végérvényes szöveg rendelkezésre nem áll. Szóló bizonyosra veszi, hogy az egyezséget legközelebb közzéteszik. Littleton azt is megjegyezte, hogy Anglia természetesen ragaszkodott négy kitűzött feltételéhez. E követeléseit ildomos, de határozott hangon tette és az angol nép azokba beleegyezik. A harmadik követelésre a hibásak megbüntetésére vonatkozólag Miklós cár határozottan kijelentette, hogy a hibásak elveszik méltó büntetésüket, ha azonosságukat megállapítják. Beszédét azzal végezte, hogy azt hiszi, hogy nem tuloz, ha konstatálja, hogy bizvást számíthatni a követelések azonnal való teljesítésére.

Merénylet egy közjegyző ellen.

Miskolc, nov. 8. Vecsey Mihály belső-böcsi földmives bosszúból rálőtt Szabó Antal közjegyzőre és életveszélyesen megsebesítette. A tettes megszökött.

Az innsbrucki események.

Innsbruck, nov. 8. Az innsbrucki tanács egyhangulag az olasz jogi fakultása fenntartása ellen nyilatkozott.

Innsbruck, nov. 8. Ma éjjel két némett sebesítettek meg az olaszok. Az egyiket hatszor fejbeszúrták. Az egyetemi tanács tegnapi ülésén egyhangulag elhatározta, hogy a következő feliratot intézi a közoktatásügyi miniszteriumhoz. A november 3. és 4-ike között történt éjjeli eseményeken, melyeknek súlyos volta előre látható nem volt, egészen új helyzetet teremtettek. Az egyetemi tanács a dolgok mostani állása mellett köteles az innsbrucki egyetem álláspontjából ama meggyőződésének adni kifejezést, hogy az olasz előadási nyelvű ideiglenes jogi kar Innsbruckon tevékenységét újból megkezdheti, mert az innsbrucki egyetemen való összefüggése az egyetemnek állandó veszélyeztetését jelenti.

Az amerikai elnökválasztás.

New-York, nov. 8. Ma kezdődött meg az elnökválasztás. Az egész város talpon van. Oriási tömegek járnak be az utcákat. Rooseveltt megválasztása bizonyosnak látszik, bárha csekély többséggel.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, nov. 8.

Buzakinálat mérsékelt. — Vételkedv javult, kedvező irányzat mellett 26.000 métermázsa került forgalomba közben 2 és fél fillérről olcsóbb árakon. Egyéb gabonafélék változatlanok. idő: szép.

buza áprilisra	10.01—02.
rozs	7.88—89.
zab	7.09—10.
tengeri májusra	7.41—42.
repcé augusztusra	11.10—20.

Törvénykezés.

§ Hanke Lajos ügye. Kellemetlen tévedésnek lett áldozata Hanke Lajos gyámpénztárnok ez év május havában. A pénztár vizsgálatnál megjelent bizottság rájött, hogy a gyámpénztárból 2000 korona hiányzik. A rovancsolásnál ugyanis szokásban van, hogy minden egyes csomagot felbontanak és a pénzt megszámlálják. Így történt az, hogy két 50 drb. husz koronás jelzésű csomagban, aranypénz helyett 20 filléres nikkelt pénzt találtak. Hanke a hiányzó összeget másnap megtérítette, de a fegyelmet nem kerülte ki, melyeket lefolytattak ellene és 1000 korona pénzbüntetésre az adóügyosztályba való áthelyezésre ítélték. Az ügyészség ezenkívül még hivatali sikkasztást látott fennforogni és büntető eljárás alá is vonatta Hankét. Ez ügyet tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék Oláh bíró elnöklete alatt. A vádhatóságot Horváth István alügyész képviselte, a védői tisztelet pedig Dr. Szűcs Géza látta el. A vádlott azzal védekezett, hogy ő a két pénzescsomagot valakitől kapta és nem nézte meg. A tárgyalás során kihallgatták: Bészler Károly tb. főjegyzőt, Dr. Medgyaszay Dezsőt, Nánásy Miklóst, Vecsey Imre főjegyzőt, Kovács József polgármestert, akik mind azt igazolták, hogy a vádlott védekezésében igazat mondhat, mert a rovancsolás alkalmával a legnyugodtabban viselkedett, 20 évi szolgálata alatt soha szabálytalanságot el nem követett és magánélete is kifogástalan volt. Az ügyész elfogadta a vádlott védekezését és elejtette ellene a vádat, mire a törvényszék megszüntető határozatot hozott.

Legújabb
női ruhaszövetek
Blouse selymek
Flanellek
Velezek
raktárra érkeztek
DONOGAN és SOMOSSY
Kunz József és utóda Tsa céghez,
Kistemplombazár.

1942—1904. t. k:

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. Járásbiróság mint telekkönyvi hatóság Dr. Kun Mihály ügyvéd által képviselt Szöllösi Margit végrehajthatónak Szilasi Lajos végrehajtást szenvedő ellen folytatott végrehajtási ügyében a nevezett végrehajthatónak 80 kor. tőke, 30 kor. 50 fillér már megállapított végrehajtási és az árverés kérésért jelenleg 20 korona megállapított, valamint a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. Járásbiróság területén levő a derecskei 371 sz. tjkvben A I. 2. 5. 6. 7. r. 4742, 10031, 8449[a, 7312]a, hrsz. alatt irt ingatlanokból Szilasi Lajost illető hányadrésze; 66 kor. 02 fillérben a derecskei 2503, sz. tjkvben A † 1 r. 8019 hrsz. irt ingatlanra az 1881. 60 t. c. 156 § alapján egészben, 239 koronában, a derecskei 4453 sz. tjkvben A † 1 r. 3736 hrsz a irt ingatlanra. az idézett törvényszakasz alapján szintén egészben, 167 koronában, a derecskei 5520 sz. tjkvben A † 1 r. 8696 hrsz. irt ingatlanra. az idézett t. c. alapján szintén egészben 226 koronában a derecskei 3600 sz. tjkvben A I. 7. 84, 1036[a 2 és 1036[a-]2 hrszám alatt irt ingatlanokból Szilasi Lajost illető hányadrésze; 100 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendeli az 1881. 60. t. c. 163 §, ához képest azzal, hogy az árverés által a Szilasi Sándor javára bejegyzett szolgálalmijog nem érintetik

s hogy ez a Szöllösi Margit később bejegyzett 41 kor. 40 fillér követelésére is vonatkozik; és annak fogantatására határ időül az 1904. évi december hó 2 napjának délelőtti 11 óráját e bíróság árverési termébe kitézi. Kikiáltási ár a becsár azonban szükségesetén a kikiáltási áron alul is elfogadtni.

A vételár 3 egyenlő részletben fizetendő, és pedig: az első részlet az árverés napjától számítandó 30 nap alatt, a második ugyan azon naptól számítandó 60 nap alatt, s a harmadik ugyan azon naptól számítandó 90 nap alatt; minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt.

A kamat pénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Kir. Járás bíróság mint tkvi hatóság.
Derecskén 1904. szeptember 29-én

Nagy
kiri bíró.

Nagy alkalmi könyvbazár!

Üzletünk áthelyezése alkalmából régi Piacutcai helyiségünkben nagy tömeg felhalmozott

könyvet-, zeneművet-,
képet-, papírárut stb.

beszerzésiáron alul árusítunk el.

Árak már 5 fillértől kezdődőleg.

EZEN BAZÁR CSAK RÖVID IDEIG ÁLL FENN ÉS IGY KÉRJÜK EZEN KEDVEZŐ ALKALMAT MIELŐBB FELHASZNÁLNI.

Teljes tisztelettel

László Albert és Társa
HEGEDÜS S. és SÁNDOR I.

könyv és papírkereskedése

DEBRECENBEN,

a Kistemplommal szemben.

Hazai gyártmány!
KLEINOSCHEG SEC

UIDONSÁG
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGÓ-

KLEINOSCHEG testvérek
csász. és kir.
udvari szállító pezsgő
pincéi
BUDAFOK.

A gázkandallóval való fűtés

■ a legszebb, legbiztosabb és legjobban szabályozható, ■

■ nem füstöl, nem kormoz, nem szemetel, nem rontja a levegőt, disziti a lakást, ■

NEM DRÁGÁBB A FATÜZELÉSNEÉL.

Berendezése megrendelhető a légszeszgyárnál.

Gaedicke Szerencséje óriási!

Tizenöt millió korona nyereményt fizettem ki rövid időn belül, közte következő főnyereményeket:

A nagy jutalmat **600.000** korona értékben **62551.** számra

400000	kor. 11119.	számra	60000	kor. 97263.	számra	60000	kor. 78863.	számra
400000	" 28916.	"	30000	" 38691.	"	60000	" 82528.	"
400000	" 33464.	"	100000	" 42758	"	30000	" 6920.	"
70000	" 60912.	"	100000	" 49878.	"	30000	" 90964.	"
60000	" 17357.	"	100000	" 87991.	"			

A XV. magyar kir. szab. osztálysorsjátékban újból **110.000** sorsjegy **55.000** nyereménnyel sorsoltatik ki, közte az esetleges

Egy millió korona értékű főnyeremény.

Minden második sorsjegy nyer.

Sorsjegy árak: $\frac{\text{Egész}}{12.}$ $\frac{\text{fél}}{6.}$ $\frac{\text{negyed}}{3.}$ $\frac{\text{nyolcad}}{1.50 \text{ korona}}$

A sorsjegyek szétküldése előzetes fizetés vagy utánvétel ellenében történik. — Hivatalos tervek ingyen. — Postabefizetési lapok az összegek postadíjmentes beküldésére díjtalanul állnak ügyfeleim rendelkezésére. — A megrendeléseket lehetőleg azonnal kérem.

GAEDICKE A. Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtője Budapest, Kossuth-Lajos-utca 11.

== Téli alma ==

— n e m e s f a j o k —

Szinyér Váralja vidékéről vegyesen kilónként 24 fillér.

— Az alma kézzel van szedve. —

Kapható:

Budanovits Bélánál, Debrecenben.

Deák Ferenc utca 3.

Üzletáthelyezés.

Tisztelt vevőink és a t. közönség szives tudomására hozzuk, hogy

könyv-, papir- és zeneműkereskedésünket

a modern igényeknek megfelelően tetemesen megnagyobbítva a

Kossuth-utca 11. számú házba (Zádor ház)

egyenesen e célra átalakított fényes helyiségbe helyeztük át. Ezen üzlet-helyiségünk megtekintésére — mely csaknem látványosság számba megy — tisztelettel kérjük fel tisztelt vevőinket.

Kiváló tisztelettel

HEGEDÜS S. és SÁNDOR I.

előbb **László Albert és Társa**

DEBRECENBEN,

Kossuth-utca 11.

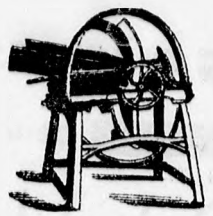
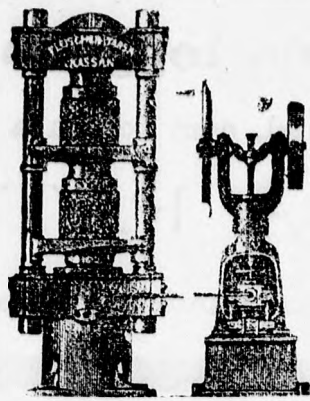
Főpiac utcai üzlethelyiségünk kiadó!

Fleischer és Társa

gépgyára

és

vasöntödéje

KASSÁN, Vám-utca 11-ik szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával célszerűen s gondosan gyártott gépeket, nevezetesen: o o o o o o o o

Szeceksavagókat kéz és járgányhajtásra,

Répavágókat s tengeri morzsolókat,

Olajsajtókat s olajmagpörkölőket,

Olajmag zuzókat,

Örlő és daráló malmokat,

Progress-tisztító-gépeket, lisztosztályozó hengereket,

Teljes malom-berendezéseket.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket stb.

Gyártmányaink állandó készletét tartjuk gyárunkban.

Bizományi raktár pedig:

Sesztina Lajos urnál Debrecenben.

Gyártmányaink árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.

Osászárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Ezország legszebb gyógyfürdője, pára- és gőzfürdővel, legmodernebb kámpárával, pumpás ásványvíz-csővel, kád- és kádfürdővel.

300 kényelmes lakosztállyal.
Prémium kivánatra
nyugalom és bérmentve.

REPARATOR

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESSEB
a KRIEGLER-féle

1. Oveg 3 Korona, 2. Oveg 1 kor.
Főraktár: **KORONA - GYÓGYSZERTÁR,** Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSEI
- ELŐZÉKENYŐSEI -

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.
Magyar, lengyel, orosz, cseh, magyarországi, oroszországi helyi.
100,000 sorajegy, 65,000 nyer - Nyeremények összege 14.458,000 korona

A Kisbirtokosok

Országos Földhitelintézete
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 9.

300 koronától kezdve ad kölcsönt az állag levél-kölcsönökkel, melyek után

Újra befizetésnél:	2% kezeskedésnél:
10000 - 100000 kor. 1.50%	10000 - 100000 kor. 2.00%
100000 - 200000 kor. 2.00%	200000 - 300000 kor. 2.50%
200000 - 300000 kor. 2.50%	300000 - 400000 kor. 3.00%
300000 - 400000 kor. 3.00%	400000 - 500000 kor. 3.50%
400000 - 500000 kor. 3.50%	500000 - 600000 kor. 4.00%
500000 - 600000 kor. 4.00%	600000 - 700000 kor. 4.50%
600000 - 700000 kor. 4.50%	700000 - 800000 kor. 5.00%
700000 - 800000 kor. 5.00%	800000 - 900000 kor. 5.50%
800000 - 900000 kor. 5.50%	900000 - 1000000 kor. 6.00%

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

KRIEGLER-féle
Shacia
- CRÉME 2. oszt.
- PUDER 1. oszt.
- SZAPPAN 1. oszt.

HÔTEL PARIS SZÁJLODA

BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRUT 23. SZ.

1871 óta a 2. sz. k. a legújabb kényelmekkel és villanyvilágítással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem és szórakozás a házban. Világos vasúti megállóhely az egész pályaudvar és hajók felé.

KLIVÉNYI FERENCZ

vezetője ezországi étterem
Budapest, VI. Andrásy-út 39.

Ez a világ egyik legjobb, valódi francia konyhája és a világ egyik legjobb konyhája egyaránt.

REMINGTON

LEGKÖRÖZÖTT
IRÓGÉP
ÚJ MODELLJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKI ÉS TÁRSÁ
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

FEJLŐDŐVÁRTALAN

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle**
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

VÉRGYÓGYÍTÁS

A legkisebb gyógyimód: asthma, szív-, gyomor-, tüdő- és bőrbetegségek, elmebetegségek, szifilisz.
Megalapítója és egyedül képviselője:
D. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRUT 18. SZ. L. EM.

Az egyedül valódi magyar
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-kővel valódi anyag
mely azonnal oldható minden szappán, májfosztó, parafin, máj-
szappán, szappán és az összes szappán, kárpótlást kölcsönöz.
Hőigényes mikroszkópiával

Egy liter ára 2.- K, hozzá a gorka-szappan 1.- K, post. 2.- K.
Postai szállítás a posta.
Főértékesítési hely: **Balassa Kornél** győgyosztára: Budapest - Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST V. Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok

BÉCS
Dresdnerstrasse 70-80.
Benzin- és petrolin-lokomobilok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Kiszárazó berendezések működésben. - Elsőrendű gyártmány. - Kedvező üzleti feltételek.

LEON és OLAI

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 4.
Készítik az ország minden részébe
legyen és bérmentve küldenek

PLATSCHEK VILMOS
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV. Károlyi Városház (Károlyi-körút)